

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 banl.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 banl.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu

Foale politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.
(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foala Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir pețit prima-dată 14 banl, a două-ora
12 banl, a treia-ora 10 banl.

Din lumea orbilor.

de Ilie Marin.

Intre multele grozavii ale războiului de față se pot număra — pe drept cuvânt — și orbii, soldații orbi. Ați încercat, dragii mei, să închideți ochii, pentru scurtă vreme și v'ați zis vre-o dată: așa, în beznă asta îndrăcită, am să trăiesc câte zile mi-or mai fi hărăzite de soartă?! Să nu văd nimic, dar nimic, din toate frumusețile lumii așteptate: să nu mă bucur de bogăția de colorii, de smălțul florilor, de albastrul cerului, de vioiciunea colorilor curcubeului — făr' am să priveghez vecinic într-o noapte necurmată! Grozav trebuie să fie pentru o ființă de dată să se bucure, să trăiască, mult mai grozav decât pentru una, căreia nu i-a fost dat din naștere, să vadă!

Zilele trecute mă plimbam într'un oraș, pe stradă, când am văzut câțiva soldați orbi. Erau 5 sau 6, duși de doi îngrijitori de spital. Dureros m'a mai atins priveliștea lor!

Se țineau de mână unul de altul soldații orbi, ca și când s'ar fi jucat copii de-ă „baba-orbă” și ar fi fost legați cu legători strânse la cap; aveau ochelari negri înaintea ochilor lipsiți de vedere, iar supraveghetorii lor le spuneau cu mâna, care-i conducea: „așa, pe aici, veniți numai după noi!” Oameni mari și să aibă lipsă de mâna altuia, nu o eștămână, nu două, nu trei fără cât vor trăi! — Lumea se da la o parte, făcându-le loc, un tramvai și-a încetinit mersul, o trăsură a stat locului, pâna ce au trecut. Par'că eram la o îngropăciune și par'că făceau creștinii loc dricului, descoperindu-și capetele. După dâșii era cuprins fiecare din trecători, să fi fost el tinăr, bătrân, bărbat ori femeie, de gândul: „Doamne. Doamne! Ce mare bunătate este văzul ăsta! Știu eu să-l prețuiesc după cum trebuie?” Și-și ducea mulți mâna la ochi, la țaria ochilor, mângâindu-și în taină globurile astea două, cari prind în rociul lor subțirel și minunat toate frumusețile de pe-afară, ca să le dea,

ca nește poștași, iscușiți, mai departe, sufletului nostru.

Grozavă trebuie să fie și viața sufletescă a unor astfel de ființe lipsite de vedere, mi-am zis eu.

Dar grozăvia asta mi-am închipuit-o eu atât de mare. Mi-a fost dat prilejul, fericit, să fac o mică îndreptare, o corectură, celor de cari eram pătruns pân'n zilele trecute. Iată cum: de câteva zile am fost într'o școală a orbilor și de atunci multe întrebări, pe cari nici că mi le am pus până atunci, mi s'au lămurit în conștiință, încât judec acum mult mai împăcat și mai în cunoștință de cauză.

Intr'o zi minunată de primăvară, am căpătat o invitație binevoitoare de a cerceta institutul de orbi din Praga-Hradșin și cele văzute — aici sună dureros: cele văzute! — cele văzute în institutul de orbi, le descriu aici, mai la vale.

Am pe masa mea de scris patru fâșii de hârtie albă, roșie și albastră. Pe fiecare din fâșiile astea e scris câte o zicere, câte o propoziție de micii orbi ai institutului. Iacă, citesc cu ochii mei de om teafăr literele scrise de mâinile orbilor, firește, în limba neamțescă și în limba cehă:

„Salutări călduroase, dela inimă, din institutul din Hradșin”; „Opera (lucrul) laudă pe maistor”; „Timpul dă trandafiri”. Sunt nește punctulețe mici, ca nește înțepături de ace de cusut, cari împreunate ne aduc înaintea ochilor literele noastre mari și citețe.

Conducătoarea institutului mi-a spus: asta se chiamă scrisoarea Klein, fiindcă numele aceluia, care a descoperit alfabetul acesta, a fost: Klein. Altă fâșie îmi arată litere mari, trase cu creionul (ceruza, plavasu!) — acestea după scrisoarea lui Hebold, alt om cu tragere de inimă față de orbi.

Pe a patra fâșie nu mai pot ceti. Sunt nește puncte, cari se înfrățesc întreolaltă și cari stau în familii de câte

trei, patru, cinci. Asta este scrisoarea orbilor, pe care o întrebuințează ei între ei.

— „Nu-ți poți închipui”, îmi zise maica Dominata, care mă conducea, „cât de repede și de minunat știu să scrie elevii cu scrisoarea asta, care se chiamă „scrisoarea Braille”, după născocitorul ei”. Și am putut să adevăresc și eu aceasta, văzând pe micii elevi orbi, cum scriu de repede și de vesel, da, de vesel la instrumentele lor. Fiecare are câte o cutioară înaintea, în care așează fâșia de hârtie. Peste fâșie apăsă o placă, un rociul de metal și cu o sulă împung la poruncă, ici și colo, încât cât ai bate'n palme e gata scrisoarea planuită.

Buricul degetelor lor este mult mai fin, mai primitor, decât buricul degetelor noastre, de oameni cu văz — încât literele, pe cari dâșii le citesc cu degetele, în loc de ochi, fac cunoștință cu degetele lor gingașe.

Mulți cetitori vor „face ochi mari” când vor ceti cele de mai la vale și nu-și vor „crede ochilor”, cu toate acestea stau bun despre ceea ce scriu. Mulți din elevii ăștia din institutul de orbi au o viață sufletescă mai bogată de cât cei cu văzul sănătos. Mulți „citesc”, (citesc cu buricul degetelor lor) cu noaptea'n cap; mulți socotesc: înmulțesc, subtrag, adaogă, de a mai mare dragul la mașina de socotit (o altă iscodire minunată a minții omenești); mulți cântă la vioară, la pian, din fluier, de-ți stă mintea 'n loc cum de au ajuns să cânte atât de iscusit.

Răspunsul o să-l avem dacă ne vom gândi puțin mai adânc asupra riinței omenești,

Simțurile unui om de toate zilele s'au desvoltat treptat și în aceeași măsură. Nu e așa însă la orbi. Fiindcă le lipsește simțul văzului, li s'au ascuțit, în schimb, celelate simțuri, ca să aibă o balanță în viață. Auzul le este mult, mult mai bun decât la noi, la ceilalți muritori.

„Ascultați”, spunea maica Siviarda în clasa I a institutului, aruncând un pumn de bani pe masă. „O să vă dau

sunetul dela fiecare ban și voi să-mi spunei ce fel de ban este". Și începea cu filerul de cositor și până la cele cinci și douăzeci de coroane. La fiecare ban ridicau școlarii degetele și spuneau numele banului. Asta era numai jucărie pentru ei. Mai încurcată a fost treaba când au trebuit să socotească. și să numere câți bani au — dar cei mai deprinși cu număratul și-au socotit banii „pe țanc”. Bietele fețe! Cât erau ele de vesele, când au isprăvit spre mulțămirea dascăliței lor cele cerute.

— „Acum să ascuți ce știu elevii mei din geografie, mi-a zis maica Acvina, în clasa a 3-a, și a pus la îndemâna elevilor hărțile de geografie. Sunt ca nește hărți mute de ale noastre, fără de nici un nume tipărit, cu multe ridicături și afunzișuri. Degetele elevilor s'au obișnuit cu munții, șesurile și râurile așa, încât degetele lor se plimbă ca la ele acasă pe hartă și „cetesec” mult mai limpede decât mulți elevi de vârsta lor: aici e Viena, colea Budapesta, colea Dunărea, până acolo, departe. — Bucuria lor, când mi-au putut spune unde se află orașul, în care m'am născut! Fața le era îmbujorată de fericire.

Intr'o sală cânta unul din elevi la pian. Cânta frumos și era cuprins de o mare fericire. Era în lumea visată de sufletul său — se încredința aripilor minunate ale muzicii.

Intr'o sală am văzut „biblioteca” orbilor. O bibliotecă, pe care o pot invidia multe biblioteci de ale noastre. Vreo câteva sute de volume de literatură frumoasă și de istorie, de știință. Toate în scrisoarea „Braille”.

Când să ieșim din institut am primit dela maica Leonia conducătoarea institutului o punguliță verde, drept amintire. Dându-mi-o mi a zis: „o lucrul mânilor lor”. Și m'am mirat, era atât de bine făcută pungulița, atât de cu gust și de solidă, încât m'am minunat

cum pot să facă așa ceva mâinile unui — orb.

Maica mi-a prins privirea și mi-a zis din nou: „Te miri — dar ian te uită coala jos, în curte”

Erăm în catul întâi și ne uitam spre Praga cea strălucită. În fața noastră se întindea o frumsețe de nedescris. Nu cunosc multe orașe, cari să i-se asemene în frumsețe. Și acum mai era și primăvară! Verdele în zeci de feluri, se răsăta pe colinele, de prin prejur, în grădini și pe dealuri. Era un cânt de pasări și se răspândeau mireme fermecate de țu lua auzul și văzul cu bogățiile astea de culori și de sunete. Din odaia de alături se auzeau cântecele de pian ale orbului. Jos unde m'a făcut să mă uit maica, erau nește instrumente de gimnastică, un scrânciob (dăinuș), nește „paralele”, nește „fuse” „Să-i vezi cum fac gimnastică, ca nește drăculeți!”, îmi zise mai ca, zimbând blând, ca o mamă iubitoare.

Și am ieșit din școala asta a orbilor mai întremat sufletește. N'o să mă mai uit cu atâta compătimire la orbii, cari sosesc de pe câmpul de luptă. Am să-mi spun că chiar și orb poți să-ți trăiești viața frumos, dacă îți dai osteneala dacă-ți pui caru'n petri. Trăinicia vieții tale atârână dela stăruința, pe care o depui tu însuși.

Asta m'a învățat ceasul petrecut în școala de orbi din Praga..

Din România.

Inmormântarea morților de la pulberăria din Dudești.

În mijlocul unci lumi numeroase, în fața M. M. L. L. Regele și Regina, a A. S. R. prințul Carol, a membrilor guvernului, a numeroși ofițeri superiori și funcționari ai statului, plânși de rude, de prieteni și de mulțime, s'a săvârșit astăzi dimineața la cimitirul militar din Capitală, înmormântarea viețelor de oa-

meni căzute jerttă groaznicăi explozii dela pulberăria Dudești.

M. M. L. L. Regele și Regina și A. S. R. prințul Carol, au sosit în orele 10, însoțit de toți aghitolanții regali și curtea regală.

În poarta Cimitirului au fost întâmpinați de membrii guvernului, d-nii I. C. Brătianu, Em. Porumbaru, Al. Constantinestcu, V. G. Morțun, Al. Radovici, Dr. Anghelescu. I. G. Duca și H. Catargi mareșalul Palatului.

M. M. L. L. au luat loc apoi în fața sicriilor. Înconjurați de membri guvernului și generalii de garnizoană între cari notez pe d-nii generli Cristescu, Cotescu, Stratulescu, Paraschivescu, Rimniceanu, Referendaru, Popovici și numeroși ofițeri de toate gradele.

Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. Sa, Arhierul Teofil. Vicarul Mitropoliei, ajutat de clerul mitropolitan și preotul garnizoanei militare din Capitală.

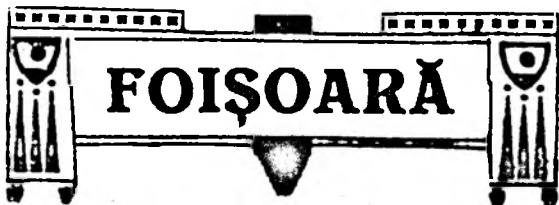
După serviciul divin d. I. O. Brătianu președintele consiliului de miniștri a rostit următoarea cuvântare:

Cuvântarea d-lui I. C. Brătianu.

Viața fiecărui om n'are alt preț decât aceea ce-i o dă serviciile aduse semenilor săi. Ea nu se poate încheia decât prin slujba cea mai înaltă a aceluia care o jertfește în folosul oștaze.

Cinstea soldatului, gloria lui isvorăște din menirea ostășească care face parte din această jertfire, însăși scopul vieții. În pace ca și în războiu soldatul este gata să moară pentru patrie și în conștiința bărbătească a acestei dorinți, el își află și îndemnul vitejesc și răsplata cea mai înaltă.

Moarte de viteji și de ostaș au avut acei pe care-i plângem și-i cinștim azi — ofițeri, soldați și lucrători; pentru că în serviciul ce le era încredințat cu vitejia străbună și totdeauna tânără a neamului nostru neturburați de primejdia ce-i amenința, ei n'au văzut decât

In spital

— rugăciunea din urmă. —

✱

Stăpâne milostiv și drept
Puterea mă lasă, sfârșitu-mi aștept,
Căci rana-i adâncă și doare cumpănit
Și-aproape de-o lună de când sunt rănit
Îmi duc trista viață pe patul durerii,
Cu mintea alurea în lăniștea serii,
Și-mi pare de-acuma că dorm în scleriu
În negru 'ntuneriu cu gândul pustiu.

Povară mi-e viața aici în spital, —
Căci gândul mă poartă departe 'n Ardeal;
Acolo mi e satul, — pustiu de sat
Ce 'n jale și lacrimi de mult s'a 'mbrăcat.

În umbra de neguri își cântă trist doina
Și nu-i ară nimeni pământul și molina,
Adânc geme codrul din frunze de cetini
Că-i slăgur săracul și fără prafini...

În casa din vale durerea-l stăpână;
Acolo m'așteaptă o mamă bătrână, —
Nevasta tânjește, copil-s în pat
Și lungă e vremea de când l-am lăsat, —
Ei plâng ziua 'ntregă și-așteaptă să vie
Din clipă 'n clipă vr'o dragă solie;
Dar vremea se scurge și tot nu mai vine,
Iar eu stau departe prin locuri strelne.

Cum tremură 'n noapte cetatea de stele
Și mintea se sbate 'n gânduri rebele.
Mă văd iar acasă 'naintea plecării,
Și aud par'că doina în lăniștea serii,
Tremurător și jalnic din fluier de soa
Se 'nfiripa povestea pustiuului noroc,
Și cum doineau voințele, slătura cu ei,
Plângea o lume 'ntregă de prunci și de femei.

Câtam să uit de mine, să uit de supărare;

Vedeam că e aproape momentul de plecare;
Dar toate mi dedeau însă prilej de suferință
Căci grea e despărțirea, și nu e cu puțină
Să stai în nesimțiri când plâng copiii 'n prag
Când pleci și lași departe ce 'n lume ai mai drag...
La despărțire însă am plâns cu al căsiii 'nrând
Și-am plecat în lume plângând și suspinând.

Ajunș apoi afară, în linia de foc
M'am dat lângă tovarăși să fim mai la un loc
Strângeam în mână oțelul, înfiorați de el
Și ne uitam cum zboară șrapnel după șrapnel.
Când am primit comanda am năvălit cu toți
Și cum se învârtește oureasa 'n jurul roșii.
Așa am strâns dușmanul în jur de balonș
De-am roșit pământul în lupta plept la plept.

Nici vaerul mulțimii, nici bălțile de sânge
Din locul datoriei nu ne-au putut înfrânge.
Un an și jumătate am stat în vola sorții,
Cu inima 'mpletită priveam în fața morții,
Mă prefăcusem fiară din om milos ce-am fost,
Satanic mi-era râsul și voba fără rost.

datoria de îndeplinit și și-au îndeplinit-o până la moarte.

Majestatea Voastră, icona cea mai înaltă a simțimentelor obștești, A-ți voit să le aduce-ți înși-Vă cea mai mare cinstitură și prin prezența Voastră să arătați recunoștința țării și a oștirii.

Ca semn al acestei recunoștințe A-ți binevoit să hotărâți ridicarea unui monument pe mormântul celor jertfii și A-ți dispus ca statul să fie în ajutorul familiilor celor căzuți.

Fie ca familiile cari li plâng să găsească o mângâiere în aceste onoruri și în aceste simțimente. Ele pot purta cu mândrie numele pe cari le cinștim, numele celor cari s'au jertfit pentru țară și pentru datorie.

Cuvântarea mișcătoare a primului ministru a stârnit plânsul.

În câteva rânduri primul ministru în cuvântarea sa și-a întrerupt fraza, mișcat și el de durerosul spectacol ce i se înfățișa.

M. M. L. L. Regele și Regina cu ochi muiți în lacrimi, sau îndreptat apoi spre nemângâiatele ființe rămase pe urma nefericitelor victime, îmbrățișându-i și căutând să-i îmbărbăteze. Durerile erau prea multe și jela generală.

A. S. Prințul Carol adresându-se d-lui Al. Constantinescu ministru domeniilor l-a rugat să ste înscris cu suma de 20 mil lei pentru ajutorarea celor nenorociți.

M. M. L. L. Regele și Regina și A. S. Prințul Carol au fost conduși apoi până la trăsura regală.

S'a făcut după aceea un scurt serviciu religios la groapă. În fața cimiterului au fost înmormântați în trei gropi alăturate, rămășițele pământești ale colonelului Albu, locot. colonel Vișoianu și căpit. Savopol. În mijlocul cimiterului în patru gropi comune, a fost înmormântate celelalte victime, — soldați și lucrători.

În momentul înmormântărei, trupele au dat onorurile, și o baterie de artilerie a dat ultimul salut cu câteva salve de tun.

Ministrul de război englez despre armata Britaniei.

(După foaia elvețiană »Neue Zürcher Zeitung«).

Lloyd George a făcut următoarele declarații în casa deputaților:

Perspectivile pe front sunt foarte favorabile. Generalii noștri sunt mai mult ca mulțimi de succesele ce le-am avut până acum, sunt mândrii de vitejia soldaților lor. Dela Wellington și Napoleon încoace n'a stat infanteria engleză la un nivel atât de înalt ca azi. Soldații noștri năvălesc înainte cu toate greutatele ce le întâmpină. Ei resping un dușman grozav, care are de partea sa școala și știința a două generații. Luptărilor noștri sunt numai diletanți, pentru care manuirea armei e un lucru nou. Și cu toate acestea știam să se retragă pe un astfel de dușman, care e sprijinit de știința unei mari națiuni de militari. Ori-ce se va întâmpla în decursul luptelor ce se dau și se vor mai da, învingerea e a noastră, de asta sunt sigur. Dibăcia soldaților noștri este de admirat. Aici e vorbă despre soldații, care s'au împărțit de o instrucție de câteva luni de zile, și cu drept cuvânt ne putem teme că nu vor fi în stare să facă ceva. Temerile acestea au dispărut. Instruarea artileriei d. e. ține pe contînt ani de zile. Cu toate acestea fotografiile avinturilor noastre dovedesc că artileria noastră țintește bine, am putea zice foarte bine. Aceasta a stors admirația chiar a autorilor de artilerie, cari servesc totă viața ca artileriști.

Eram foarte îngrijorați cumcă soldații noștri nu vor fi în stare nici chiar să manueze pușca cu siguranța necesară. Știam bine ce sunt în stare să producă în direcția acestor fabricile engleze. Știam că vor fi în stare să producă armele necesare cu atâta repeziune și perfecțiune, încât nici o armă din lume să nu fie provizută cu arme mai bune decât ale noastre. Am fabricat cele mai perfecte tipuri de tunuri. Ne umplea însă de îngrijorare gândul, că si vom noi în stare să instruiam soldații noștri în timp atât de scurt, ca să manueze niște arme atât de gingașe și complicate, încât să țintescă la depărtare de patru mile? Și... soldații noștri au fost în stare să o facă aceasta! Aceasta dovedește de ceace eram totdeauna siguri: că niciodată n'a fost compusă o armă din elemente

mai inteligente, decât a noastră. Încă armata noastră nu e numai inteligentă, ci se poate observa că ea întreaga e inteligentă, energie și dibăcie și-o îndreaptă într-acolo, ca să asigure victoria pe seama Marii Britanii. Tocmai aceasta mă umple de încredere. De partea noastră e superlitatea numerică și celelalte mijloace. Singura îngrijorare era, că ne temeam că un dușman atât de instruit, va fi o piedecă neînălțurabilă. Acum însă, au dovedit soldații noștri, că această teamă a fost neintemeiată, și că inteligența și spiritul de inițiativă care-l dovedim pe teren economic, se va raporta în timp scurt o victorie asupra unui dușman, care la început ni se părea învingibil. Trebuie să ne adunăm toate puterile și să ne folosim de toate mijloacele, cari ne sunt la îndemână și victoria va fi a noastră.

Generalii și politicianii ententei despre luptele ce vor să vie.

«Az Est» scrie: Cu ocaz unea intrării în al treilea an de război »Petit Parisien« a cerut interviuri dela mai mulți generali și politicieni. Generalul Alexejev, șeful statului major rus, a trimis următorul răspuns:

— Așa cred, că am trecut peste partea cea mai grea a războiului. Sforțările deopotrivă ale aliaților, cu ajutorul lui Dumnezeu vor zdrobi cu totul pe dușman. Dușmanul începe să slăbească, va trebui însă să ne mai opintim mult, până n., vom ajunge scopul.

Generalul Surajev, ministrul de război rus a răspuns astfel:

— Am intrat în o nouă fază a războiului și de-acum ne-am asigurat pe seama noastră inițiativa. Situația, în care ne aflăm acum ne promite rezultate și mai mari, decât care le-am ajuns: Victoria finală.

Ansten Chamberlain, în răspunsul lui Lord Derby și Robert Cecil accentuează conlucrarea Englezilor cu Francezii, și sporează că această conlucrare va aduce biruință finală aliaților. Tot caim șta scriu Bisolafi și Comandini ministrii italieni. Acesta din urmă laudă mai ales vitejia Francezilor.

Cu ocazia aceasta a vorbit și Cadorna trii mișcând următoarea telegramă ziarului »Matin«:

— Credința noastră mutată, activitatea simultană a forțelor noastre și jertfele, pe cari nu le orușăm nici unii, vor grăbi învingerea armelor aliaților și a cauzii dreptății.

Declarația lui Stürmer. Agenția telegrafică din Petrograd anunță că Stürmer, prim-min

Treceam peste cadavre, și în al morții joc
Urlau cumplite tunuri vărsând pustiu și foc.

La un atac de noapte în luptele din urmă
Ne năpustisem aprig pe-a dușmanului turmă
Eram puțini la număr, dar toți volnicii aleși
Român din țara Bărsei și de pe Arieș; —
Când s'a început atacul, cumplit și fioros,
Cu patul puștii numai culcal vr'o zece jos, —
Dar cum urlau prin aer șrapnelele turbate
O schijă blestemată m'a nimerit în spate.

Mă clătina o clipă și am căzut în vale
În noaptea mă cuprinsese cu sripile sale;
Ce s'a întâmplat în urmă nimica nu mai știu
Am stat precum stă mortul înfinsintr'un sicriu;
Când m'am trezit, tot trupul mi-era îngădurat,
Iar lângă mine un doctor stătea îngădurat;
Ș. săptămânal de-arândul am stat în nesimțire
Căci nu era nădejde de-a mi mai veni în fire.

Ce dureros se stânge în taina blând' a serii
Trudite gânduri emulse din negura uitării,

Trist imi apar în minte icona trecătoare
Și se opresc pe-o clipă în a gândirii cale,
A lăncul întuneric în mine se așterne
Și-așa cum stau pe spate cu capul între perne,
Mă va trezi din gânduri al morții rece sol
Ce n'ncetat de-o vreme dă patului ocol.

Departa sunt cu toții de tristu-mi adăpost
Și-a gândului poveste se nșiră fără rost;
Zadarnic gem în chinuri și mânil mi frâng
Zadarnic chiem coplii la pieptu mi să îl strâng,
Să îl priveșc în față cum stau cu mama lor,
Să mi stămpăr pe-o clipă învăpăiatul dor...
Căci visul amintirii s'a stins, și nu mai este
Decât o tristă umbră din jalnic poveste.

Cudat rânjește spectrul întunecat al morții,
Il văd și mă cutremur de vitejia sorții,
Neputincios mă sbucium, și sfântul ajutor
Al îndurării Tale cucernic îl implor!
Tu Doamne știi durerea ce sufletu-mi apasă
Și vezi necazul celor rămași puștii scasă
De ei să-ți fie milă Părinte bun și sfânt,

Că sunt orfani sârmanii și singuri pe pământ.

Pe calea grea a vieții cu bine să-i îndrum,
Să-i ferești de răul și ura astel lumi,
Sub sfânta ocrotire a arpelor Tale
Să-i scutești de gândul aducător de jale,
Iar dragostea de lege, de neam și de moșie
Să le-o sădești în inimă, ca neclintiți să ție
La graiul dulce al mamei, — la graiul astul neam
Bogat în suferințe și'n bucurii sârman.

Aceasta i cea din urmă rugare și dorință
Ce îndurării Tale o cer cu umilință,
Și-acum mă izbăvește Părinte din păcate
C'am ispășit prin chinuri a lumel răutate,
Iar dacă vre-odată în ruga lor fierbinte
Vor suspina orfanii, să le aduci aminte
De tatăl lor ce doarze demult sub recea glie
Izbit de o granată dușmană 'n bătălie.

E. Mircea.

nistrul rus, a făcut următoarea declarație cu ocazia împlinirii de doi ani dela declarația de războiu a Germaniei:

— In momentul când aliații intră in al treilea an de războiu, guvernul împărătesc și aliații lui sunt mai deoșii ca oricând să continue războiul provocat de dușman până la elușterea învingerilor generale.

— Cel doi ani de războiu, prietănia strânsă ce s'a dezvoltat între aliați și sângele vărsat împreună l-a legat și mai mult la olaltă și l-a hotărât ca să scape Europa amenințată de preponderanța domniei germane. Trupele aliaților câștigă succes după succes pe toate fronturile. Sunt convinși că cu ajutorul lui Dumnezeu ne va reuși să învingem pe dușman triumfând astfel cauza noastră nobilă.

* * *

Cu ocazia împlinirii a doi ani de războiu

generalisimul Joffre a dat următoarea poruncă soldaților săi:

— Soldați! Se începe al treilea an de războiu. In decurs de doi ani ați purtat vitejia și neclintitul un războiu crâncen. Ați zădărnicit toate planurile dușmanului. L-ați învins la Marna, l-ați oprit la Jser, l-ați bătut in Artols și in Champagne, in timp ce el in zadar au căutat învingere în Rusia. Rezistența voastră dărză indecurs de cinci luni de zile la Verdun a zădărnicit atacul german. Armatele aliaților noștri, mulțămite de vitejia și răbdării lor, au putut fiurl astfel de arme, a căror ascușit il slmit dușmanii noștri pe toate fronturile. Se apropie momentul, când sub preslunea comună se nimicește forța militară germană. Soldați francezi: Puteți fi mândri, de ce-ați făcut până acum încheiați acum cu învingerea!

Joffre.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Luptele cu Rușii și cu înverșunare. — Primejdia neagră pentru albi. — Pregătirile Rușilor la Reni. Un fapt de arme nemai pomenit.

Luptele cu Rușii și cu înverșunare.

Budapesta, 15 Aug. Frontul arhiducelui Carol: La sud dela Worochta trupele noastre și-au apărut pozițiile lor in fața unor noi atacuri tari, iar dușmanul a suferit o înfrângere deplină. Indată la vest dela Stanislau am respins două divizii rusești in lupte înverșunate cari au durat și ziua și noaptea. La nord dela Nistru din partea noastră au stat in luptă numai trupe de o putere mai mică.

Frontul mareșalului Hindenburg: La vest și la nord-vest dela Zalosse armata generalului Böhm Ermolli a respins din nou atacuri rusești in masă. In regiunea Brody un aviator al nostru a împușcat un avion sistem „Albatros“ al dușmanului, care fiind incendiat, a căzut la pământ. In Wolhinia și pe Stochod lupta a mai slăbit. S'a constatat neîndoios, că in atacurile mari din urmă și cari au dat greș total ale dușmanului contra frontului dela Stochod au fost întrebuintate toate trupele gardei rusești și acestea au suferit pierderi și mai grele decât toate celelalte corpuri de armată ale dușmanului.

Șapte atacuri italiene la Görz.

Italienii au atacat cu trupe puternice noul nostru front dintre mare și Monte San Gabriele. In partea la ost dela valea Vallone trupele noastre au respins mai multe atacuri. Lupte grozav de crâncene s'au dat din nou pe înălțimile la ost dela Görz, unde 7 asalturi puternice ale dușmanului au dat greș pe lângă cele mai grele pierderi. Dela începutul atacului italian au rămas in mâinile noastre 5000 prizonieri, între cari 100 ofițeri.

— Un fapt de arme nemai pomenit.

Vienna, 22 Iulie (4 August). Din Zuerich se vestește: Corespondenții de războiu ai ziarelor elvețiene comunică: Bătălia uriașă începută la 25 Iulie, care se desfășoară in Galiția de răsărit pe un frot de 200 kilometri și in Wolhinia pe un front de peste 125 de kilometri, continuă cu o putere schimbătoare și cu slăbiri mai mult sau mai puțin scurte. Sarcina cea mai însemnată din planul lui Brusilow li vine fără îndoială generalului Lesitzki, care atacă armata Bothmer, spre a ajunge la centrul căilor ferate Stanislau și astfel la Lemberg. Trupele austro-germane îndeplinesc un fapt de arme într'adevăr nemai pomenit opunându-se unui inamic de mai multe ori mai tare din punct de vedere al numărului. Este cu neputință de închipuit înverșunarea cu care se dau luptele și furia nemiloasă a celor cari atacă. Brusilow pare că vrea să câștige cu ori-ce preț un succes hotărâtor, care până acum li scapă. Atacul rus câștigă in adevăr dela început loc, dar până acuma Rușii n'au putut avea un rezultat hotărâtor pe nici un punct al frontului. Zidul de oțel al frontului austro-german este pretutindeni neatins.

Ce zice o gazetă despre reușita Italianilor?

Berlin 28 Iulie. — „Nieuwe Rotterdamse Courant“ scrie: De oarece Italianii se aflau de un an de zile in apropierea Goriției pe malul drept al râului Isonzo și n'au putut înainta cătuși de puțin, cu toate cele 5 bătălii date, este de sigur surprinzător că numărul lor a fost pentru prima oară destul de mare, spre a avea un succes însemnat. Nu trebuie însă să se uite, că

pozițiile cari se găseau in fața Goriției și la Nord de acest oraș pe malul apusean al râului Isonzo, formau un colț eșit in afară al frontului de apărare austriac. Trebuie să se aibă in vedere, că frontul austriac nu e slăbit prin retragerea acestor poziții la spatele dealurilor, care se ridică in dosul Goriției pe malul stâng al râului Isonzo, și care sunt in legătură de ambele părți ale râului cu restul pozițiilor austriace.

Gazeta „Bataille“ despre starea lucrurilor.

Berlin. Ziarul „Bataille“ din Paris recunoaște vitejia Englezilor, dar e foarte întristător că cumpăna de puteri pe frontul de vest a rămas neschimbată. Braul de fer german este burdușit dar nu este străpuns. Pe cât pare nu este de sperat un succes hotărâtor, fără Ruși, situațiunea ar fi desperată.

Primejdia neagră pentru albi.

Berlin, 14 August. — „Evening post“ din New York anunță, in urma spuselor unui inginer care s'a înapoiat in America din Congo belgian:

Intrebuintarea trupelor negro in contra albilor primejduște viitorul rasei albe in Africa. Englezii, Belgienii și Francezii au învățat pentru expediția in contra Camerunului 20.000 negri in contra Germanilor. Pe când mai înainte Europeanul nu se putea înlocui cu Negru, acum încep Negri să devină nesupuși. Este apropiată o mare răzcoală a negrilor contra domnăstunet Albilor.

Pregătirile Rușilor la Reni.

Cotm in ziarul „Steagul“:

O persoană de încredere ne aduce știrea, că Rușii au pregătit la Reni materialul pentru aruncarea a patru poduri peste Dunăre, in fața Tulcei, pe care urmează să treacă in Dobrogea spre a ataca pe Bulgari.

In Tulcea, de altmintrelea, toată lumea vorbește despre trecerea Rușilor, ca de un fapt care urmează să se petreacă foarte curând și populația este cu totul îngrijorată.

Partea literară.

Poezii populare.

Culese de I. P.

Foale verde din tulpină,
Când apuc condeiu 'n mână,
Eu suspin dela inimă.
Parecă m'a blăstămat
Maica când m'a legănat,
Să nu văd pe cin' mi-i drag
Și să trăiesc cu ofta.
Crede dragă ce-ți vorbesc:
Plâng, oftez și mă gândesc,
La ce să mai și trăiesc?
Când mi-a fost lumea mai dulce,
Te-a jurat neamțul sub steag,
Sub steag roșu de mătasă,
Trei ani să nu vii acasă.
Adă bade mâna dreaptă
Și fă bine și mă iartă,
Că și-oi fi greșit vre-odată.

Vre odată, de două ori,
Ba și mai de multe ori,
Ba mi-am greșit și mai mult..
Că de tine nu-mi mai uit.

Măi bădiță bădișor,
Lasă dorul mai domol;
Nu mi l tot mâna la mine,
De-mi pui capul după tine.
C'al tău dor e prea turbat.
Mă poartă noaptea prin sat.

Măi bădiță, măi om blăd,
De trei ori pe zi te plâng:
Dimineața până 'n prânz,
Și din prânz și până 'n seară
Te doresc din inimioară.

Măi bădiță bădișor
Sorte dorurile mele
Pe carte lângă-ale tale
Și vino la min' cu ele.
Frunzuliță lemn ușor

De nimica nu mi-i dor
Ca de flori de tătălăș,
De gurică, măi bădiță.
Ochii tăi și buzele
Mă-mi scurtă zilele.
Ochi tăi ca o lumină
Mult mă strică la inimă.

Păsăruică zburătoare,
Du-l la baie o scrisoare
Și o dă și-l povestește,
Că ea mândra cum trăiește.
Spune-i că trăiesc su drag,
Dar fi el la mine 'n brață
Măse trăi mai cu dulceață.
Și te rog pe unde-l meargă
Și pe unde vei umbla
Inimioara mi-te pleacă
Și te rog, nu mă uita.
Ți-am trimis pe nori o veste
Pe stejari prin colru des
Și am vărsat: potop de lacrimi
Și tu nu m'ai lațelca.

Ți-am trimis pe vânt o floare
Dar tu dragă ești departe
Și ai pierdut-o pe drum.
Ți-am trimis prin cântec dorul,
Nu știi, dorul te a ajunsa?
Că 'nzadar de-atâta vreme
Tot aștept după răspuns.
Timpul trece..
Dorul și țara străină
Mi-au făcut față galbănă
Și părul caier de lăună..
Eu te rog pe tine carte,
Să-mi fi soră cu droptate.
Să-ti ajute Dumnezeu,
Să te duci unde te mâna eu:
Pe pământ, pe apă rea
Pe unde tu vei putea.
Zboară și în zborul tău
Măi aduși aminte de numele meu.
Că ce este 'n lume scris
Trece toate ca prin vis.
Bade flori de măcăoacă,
Dela mine până la tine

Gropi de lupi.

Nu este mijloc și viclenie pe care să n'o folosească omul în războiul acesta. Pentru de-a împiedeca pe dușmani să înainteze, ostași noștri au săpat gropi de lupi cu țape, precum o arată și chipul acesta. Rușii care înaintează peste pie-decele de sârmă și se apropie de liniile noastre, cad în cursele acestea și rămân înțepați.

Numai stele și lumină,
Dar ce sunt acele stele?
Numai lacrimi de ale mele,

Bsde când ți-oi scrie carte
Să ști că s tare departe.
Carte în patru cornurele
Scrișă cu lacrimi de-a mele.
Cine cartea va ceti
Lacrimile l or porni.

Săraci ochisorii mei
Multă lume văd cu ei,
Dar nu văd oameni de-ai mei.
— Sărac piciorul meu,
De te aș vedea 'n satul tău
Să beau apă din pârâu
Și să nu mai știu de rău.

Frunză verde de gutăiu
Dra'gam fost eu oarecui
Și-acum nu-s a nimărui...
Sus e luna, jos e norul,
Departel badea cu dorul.
Norul jos și luna i sus
Departel bădița dus.
De-aș ști doamne, că l veni
Drumul ți-l-aș vărui
Tot cu var de cel mărunț
Să-mi vii dragă mai curând.

Auzită dela Maria P. Lucan
din Șugag.

Colecta noastră pentru orfelinatul din Sibiu.

Colecta d-lui Inv. Mateu Boamfa din Pârâu,

Corneliu Pop preot, Mateiu Boamfa Inv.,
Ioan M. Popa Inv., George Popp notar, George
Albu, Simion Oana, Maria Ach. Boamfa, Vir-
savia S. Canja, Pelaghia Ios. Buta, Eufrosina
T. Boamfa, Victoria P. Oana, Ana Ion Albu,
Rafira Ion Boamfa, Eva P. Oana, Maria Tr.
Buta, Andreiu Păcurariu, Maria I. Canja câte
1 cor. Areli M. Boamfa, Rozalia Ser. Bontea,
Magdalena G. Păcurariu, Ioan George Albu câte
2 cor. Copil de școală 2 cor. 42 fil. Paraschiya
An. Boeriu 80 fil. Gligor Manculea, Elena N.
Cerbu, Elisabeta Ser. Șulea, Stel'na Mex. Boamfa
câte 60 fil. George Șulea, Iulian Boamfa, George
Axinte, Serafin Oana, Serafim Itoafă, Rozalia A.
Păcurariu, Elena Lascau Oana, Elisabeta P. Oana,
Maria Fil. Șulea, Ana V. Manculea câte 40 fil,
Ioan G. Oana, George Pârâu, Iosif I. Canja,
Ezofteiu Boeriu, Mexin Oana câte 30 fil. Sabin
Buta, Vasile Manculea, Iosif Piticariu, Arsenie
Nears, Achim G. Boamfa, Victoria P. Nan, Ro-
zalia Ir. Canja, Ana Dăm. Boamfa, Petru Man-
culea, Moise Crașiu, Ion Boamfa câte 20 fil.
Total 38 cor 32 fil.

Colecta d-lui Adrian G. Borzea, gefraităr la
compania 2 a a reg. de infanterie Nr. 31.

Gefr. Adrian G. Borzea, Viștea de jos,
zugaf. Teodor Sederag, Șcimușul român, inf.
Ion Colcheriu, Copăciel câte 4 cor. Inf. George
Sederag, Șolmușul român, zugaf. Teodor Ganea,
Berivoiul mare, caporalul Dumitru Dionisie,
Hamba, gefr. Ilie Streha Perșani, Mihalesco
Login, Ribi h ara, Ion Bădilă, Poplaca, Aurel
Săliștean, Pocola, Andreiu Aron, Feldiosra, Ion
Lihaciu, Poiana mărului, inf. Mateiu Orban, Co-
păciel, Ion Boboe, Holbach, Nicolae Moșoră,
Danoș, Atanase Murariu, Noul somân, Nicolae
Borzea, Viștea de jos, Milian Văjeu, Viștea de
jos, Ilie Volna, Sibiu, Pavel Rașu, Șușturogi,
Ion Cojocariu, Mohu, Ilie Iancu, Mohu, Ion
Sărâtean, Săspătac, Frid. Cronsteter, Timișoara,
Simion Hobles, Locu (com. Bihor), Nicolae Spă-
tăcean, Cinfud, Dumitru Socol, Berivoiul mare,
Lazar Gerra, Sibiu, Alexandru Ion, Roșia să-

șesecă, Ion Marcu, Lopadea română, George
Balu, Noul român, Mateiu Bucșia, Bula, Iosif
Faraon, Noul român, Ion Nistrea, Rodbov, Iov
Neagoe, Viștea de jos, Zaharie Căbaș, Daneș
câte 2 cor. Inf. Petru Toma, Sadu, Petru Pin-
ciu, Răginariu, Irmie Chora, Fănaș, Ion Leaha,
Zdrabi, Nicolae Muntean, Felș, Ion Rusu, Tra-
pola, Ion Jăcan, Beșea, Dumitru Drăgan, Intre-
galde, Sabin Grama, Sărățel, Ion Vlad, Poplaca,
Simion Chiha, Colești, Ion Nora, Pârâu, Ero-
salin Oana, Pârâu, Bartolomeiu Oana, Pârâu,
Saniteții Ferencz Andráș, Szász-Nagyveszoz,
Alexe Văcariu, Ruși câte 1 coroană. Cu totul
95 coroane.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 10 August n.

Redacțional. Numărul cel mai apro-
piat al gazetei noastre o să apară, din cauza
sărbătorii Schimbării la față, numai Marți,
la clasurile obicinuite.

Reprezentanța fundațiunii Gozdu și-a
sfârșit lucrările Sâmbătă. În locul absentului
Partenlu Cosma a fost ales domnul Andreiu
Bărsceanu, prezidentul »Asociațiunii«, membru
în reprezentanța acestei fundațiuni.

Comisar guvernului. Ilustritatea Sa, dom-
nul Dr. Betegh Miklos, comite suprem al comi-
tatului Turda-Arieș, a fost numit de nou comi-
sar guvernului peste întregul teritoriu al comanda-
mentului militar din Sibiu.

Va lua parte prim-ministrul ungar la
sfârșirea noului Mitropolit? Un ziar de seară
din Budapesta a vestit că la sfârșirea noului
mitropolit, vicarul Mangar, la Sibiu, va lua
parte în calitate de comisar regal, contele Ste-
fan Tizsa, în persoană, cu care prilej va ține
și un însemnat discurs, în chestia împăcării ro-
mâno maghiare. »Pester Lloyd« să grăbește să
îndrepteze această părere zicând, că ceia ce e în
afară de orice îndoială, e că actul alegerii va
fi întărit de rege, lucru ce reiese și din tele-
grama de felicitare călduroasă trimisă de către
contele Tizsa mitropolitului nou ales. Apoi se
știe, că după obiceiul constituțional regele ia în
asemenea cazuri o decizie la propunerea de
sub răspunderea guvernului. Știrea însă, că prim-
ministrul ungar va aseta la întronarea sărbăto-
rească a noului arhiepiscop în calitate de comi-
sar regal este greșită, deși guvernul va fi re-
prezentat oficial la această sărbătoare. »F.P.R.«

Ofițer român distins. Dl locotenent Ma-
rius Popescu din regimentul 16 de artilerie, ba-
teria 5, care în cei doi ani de războiu a fost
distins de repetate ori de împăratul rege Fran-
cesc Iosif și de împăratul Wilhelm, a fost acum
decorat și de regele Bavariei cu ordinul de
merit regal bavarez clasa IV. cu insigniile
spadel.

Scumpirea telegramelor. Din 15 Au-
gust începând vor intra în vigoare următoarele
taxe pentru telegrame: De fiecare cuvânt 8
bani; pentru o telegramă cât de scurtă taxa va
fi de o coroană, Telegramele pentru presă: de
cuvânt 4 bani, iar taxa pentru o telegramă că-
de mică: 1 coroană. Telegrama generale: pen-
tru cele dintâi 500 cuvinte 15 coroane, pentru
fiecare altă sută începută de cuvinte 3 coroane.

Ardealule, Ardealule bătrân, este titlul
unui foarte bine scris volum de schițe de răz-
bolu, a scriitorului nostru tânăr d. Emil Isac
Cartea are următoarea dedicație:

„Flori de sânge, culesse pe câmpia moșii,
le-am legat în cunună și le depun pe mormân-
tul bunului meu dascăl: Ioan L. Caragiale“.

Volumul a apărut în Nr. 12 din Biblio-
teca »Sămănătorului«, din Arad. Prețul 40 filerl.
Ediția de lux 2 coroane. Se găsește de vânzare
la toate librăriile.

Vom scrie mai pe larg asupra acestei nou-
tăți literare.

Explozia pulberăriei dela București.
Despre explozia dela fabrica de praf de pușcă
și de arme din Dudești, despre care am scris
în numărul de azi mai șosec următoarele amă-
nunte dela Agenția română: Un rezervor de
eter, care a ars timp de 2 ore a provocat o
explozie într'un alt rezervor de eter. În totul au
fost nimicite 10 mil klgr. de eter și 6000 klgr.
de alcool. Fabrica nu și-a întrerupt lucrarea
Numărul morților acestei explozii se ridică la 62
morți și 108 răniți. Printre cei morți să află și
colonelul Albu, conducătorul acestei fabrici sub-
directorul locot. col. Vișoranu și șeful atellere-
lor, căpitanul Savopol.

Înmormântarea victimelor a avut loc la 8
ore dim. în prezența familiei regale.

Ce cred Englezii despre război? Toată
lumea e de înțelegere că în războiul de astăzi
singurele mișcări reușite sunt acelea cari aduc
retragere pe un întreg front, din pricina unei
ruperi într'un singur punct.

Pentru mai mare folos, vedem însă cum
se caută a se înfățișa succesele în parte și micl
ale ofensivelor Aliaților, drept succese hotărâte să
alibă o oarecare greutate asupra mersului răz-
boiului.

Astfel Lord Derby spune:

»Să nu presupuneți că de oare-ce înalta-
rea noastră e încetă, ea nu e sigură, ea e si-
gură pentru că ea e încetă«.

Aceste fel de a judeca poate mulțumii pe
un înțelept suclt, el nu poate însă mulțumii pe
un militar.

Urcarea taxelor și ale telegramelor.
Cu 1 Oct. se vor urca taxele poștale și de te-
legrame. Pe scrisori se vor pune în loc de mărci
de 10 filerl, mărci în preț de 15 filerl. Cărțile
poștale vor costa 8—10 filerl. La telegrame
taxa cuvântului se va urca cu 2 filerl.

Hindenburg a fost numit comandant
superior al întregului nostru front dela ost.
Din Viena se comunică în mod oficial:

În cursul potrecerilor împăratului german
pe frontul ostic, a avut loc în conștelegere cu
Majestatea Sa o nouă rânduire a împărțirii în
comandamentul armatei. Ținându-se seamă de si-
tuația generală alcătuită prin noua ofensivă ru-
sească, mai multe grupe de armate ale aliaților
au fost puse sub comanda mareșalului Hin-
denburg.

»Pester Lloyd« vorbind despre această
măsură strategică spune că și până acum a fost
o comandă supremă a aliaților unitară. La
Lodz și Lmanova colaborarea lui Hötzendorf
și Hindenburg a dat rezultate minunate, acum
însă pentru simplificarea afacerilor de comandă
este mai prielnică o unificare a acestora.

Anunț. Pe temeiul ordonanțelor ministeri-
ale nr. 1750 și 2117 din 1516, magistratul Si-
biului, anunță următoarele: Toți locuitorii acest-
ui oraș, cari nu sunt producători agricoli, sau
ale căror trebuințe pentru casă și economie nu
se acopere din produsele proprii, au să-și pre-
zinte cererile pentru certificate de cumpărare în
restimpul din 8 până în 14 August n. a. e. la
numitul magistrat, și anume au să se înfățișeze
în ordinea următoare: În 8 și 9 August locui-
torii, ale căror nume de familie se încep cu li-
tera A—G; în 10 și 11 August cel cu litera
H—O; în 12 și 14 August cel cu litera P—Z;
și adică totdeauna înainte de amezul între 8
și 12 ore, d. a. între 3 și 5 ore, în sala ma-
gistratului. — Se observă, pentru orientare, că
acei côneumenți, cari se ocupă cu agronomia
eau cu altă asemenea îndelstnicire, sunt îndrep-
tățiți să cumpere 19 klgr., iar ceilalți côneumenți
10 klgr. cereale, — pe lună și de fiecare per-
soană aparținătoare casei, — până în 15 Au-
gust 1917. Cumpărarea se poate face până în

15 Octombrie 1916. Certificatul se dă pentru întregă trebuința pe un an, sau pentru porțiun mai mici, dar cel puțin 100 de kilograme.

1000 de vase dușmane scufundate. — Colaboratorul lui „Nieuwe Rötterdam Courant” scrie: De când Germania a anunțat războiul submarin în Februarie 1915, au fost scufundate de submarinele germane și austro-ungare 1000 de vase dușmane: 620 engleze, din cari 569 țineau de flota de comerț și numai 51 de flote de războiu.

Trimiterea d-lui general Ilescu. Secretarul general al ministerului de război, d. general Ilescu, va pleca zilele acestea într-o însemnată afacere în strălăutate.

În anumite cercuri politice se zice că d. general Ilescu se duce în Rusia, unde va lua cele din urmă măsuri cu privire la trimiterea munițiilor românești oprite în porturile rusești.

Guvernul a hotărât, într'adevăr să lămuurească odată pentru totdeauna chestiunea munițiilor aflătoare în Rusia.

O nouă gazetă. Noul ziar „Viitorul” din Caransebeș va apare după cum ne comunică d. Constantin Savu, editorul și redactorul noului ziar — la 20 Aug. v. (2 Sept. n.) a. c. Ziărul va apare, deocamdată, de trei ori, la săptămână și anume: Marți, Joi și Sâmbătă; numărul ce apare Joi va fi popular. Prețul abonamentului pentru toate trei numerile este: pe un an 12 cor., pe jum. an 6 cor., pe 3 luni 3 cor., iar pentru numărul popular pe un an 5., pe jum. an 2 cor. 50 fil., pe 3 luni 1 cor. 25 fil. Număr de probă se trimite gratuit oricui va cere depe acum printr'o simplă carte poștală. Abonarea de pe acum a ziarului se poate face trimițând prețul abonamentului pe cel puțin trei luni înainte, la adresa: *Administrația ziarului „Viitorul” în Caransebeș (Karansebes), palatul Koronhy, etajul I.* Tot aci este și redacția ziarului.

Socoata celui de al doilea an de războiu. Wolffbureau vestește: Cu prilejul încheierii celui de al doilea an de război, dăm cifrele următoare despre reușita războiului:

1.) Puterile Centrale țin în stăpânire acum pe teritoriul european din ținuturile inamice: În Belgia vre-o 29 mii klm. pătrați, în Franța 21 mil klm. pătrați, în Rusia 280 mii, în Serb'a 87 mil și în Muntenegru 14 mii; în total vre-o 431 mil kilometri pătrați.

Dușmanul ocupă: În Alsacia vre-o 1000 klm. pătrați, în Galiția și în Bucovina 21 mil; în total 22 mii de kilometri pătrați.

La sfârșitul primului an de războiu, raportul numeric a fost 180 de mii față de 11 mii klm. pătrați.

2) Numărul total al prizonierilor de războiu a fost la sfârșitul celui de al doilea an de războiu: În Germania 1.663.794, în Austro-Ungari 942.489, în Bulgaria vre-o 38 mii, în Turcia 14.000 în total 2 milioane 658.283. Acum un an numărul era de 1.695.4000. Din prizonierii de războiu ruși se găsesc în Germania 9019 ofițeri și 1.202.872 de soldați, în Austro-Ungaria 4242 ofițeri și 777.324 soldați, în Bulgaria și Turcia 23 de ofițeri și 1435 de soldați; în total 13.284 ofițeri și 1.981.631 soldați.

În captivitatea germană se găsesc până acum: Francezi 5947 ofițeri și 348.731 soldați, Ruși 9019 ofițeri și 1.202.872 soldați, Belgieni 656 ofițeri și 41.752 de soldați, Englezi 947 ofițeri și 29 mil 914 soldați, Sârbi, 23.914; în total 16.569 ofițeri și 1.647.225 soldați.

3) În Germania s'a găsit până acum următoarea pradă de războiu: 11.036 tunuri cu 4 milioane 748.039 gloanțe, 996 de cară și alte mijloace de transport, 1 milion 556.132 puști și carabine. 4460 de pistoale și revolvers și 3450 mitraliere.

Este de observat că aceasta este numai prada de războiu adusă în Germania, pe când un mare număr de tunuri, mitraliere și puști împreună cu muniții sunt întrebunțate de Germani pe câmpurile de luptă.

4) După ultima socoată din toți soldații tratați în lazaretele Germaniei, 90.2 la sută au devenit însăși buni pentru serviciu, 1.4 la sută au murit, 8.4 la sută au rămas înapți pentru serviciu, sau au fost concediați. În urma măsurilor igienice luate, în special în urma vaccinarilor făcute cu cea mai mare strictețe, numărul celor îmbolnăviți de epidemii în armată a rămas foarte mic. A fost totdeauna vorba numai de cazuri singurate de boală și niciodată măsurile militare n'au fost impledicate de boale lipicioase.

Caz de moarte. D-na Maria Săvoiu născ.

Poplăcanul, din Sadu, fost învățător în Rîu Sadului, a răposat în 11 August 1916, rămânând trei copii orfanți. Cu durere al ei soț Dimitrie Săvoiu.

Regele Angliei către șefii statelor aliate. Regele Angliei a adresat șefilor statelor aliate următoarea telegramă:

Cu prilejul aniversării a doua a luptelor mari, la care la parte țara mea împreună cu vitelii mei aliați, Vă comunic intenția mea hotărâtă, că vom continua războiul atât timp, până ce vom ajunge cu eforturile noastre comune înfrântă pentru care am prins arma în mână. Sunt încredințat, că și D-ța aprobi hotărârea mea, care nu permite ca jertfele, pe cari trupele mele viviteze le-au adus cu atâta jertfire de sine, să rămână zadarnice.

Examenе de maturitate. La gimnaziul de stat al Sibiului se vor ține în 14 Septembrie n. a. c. examene de maturitate întregitoare și de îndreptare. Pentru examenеle scripturistice de maturitate sau stabilit zilele de 11, 12 și 13 Septembrie n. Școlarii interesați au să se anunțe în scris la direcțiunea gimnaziului până în ziua de 1 Septembrie n., trimițând și taxa examenului.

Ce z'ce gazeta „Novoje Vremja” despre pace? Din Copenhaga se enunță:

Ziarul „Novoje Vremja” înregistrează următoarea știre însumată:

Cercurile guvernamentale din Petersburg și Londra sunt pline de încredere, că în curând se va restabili pacea. Se crede că în timpul cel mai scurt se vor desfășura pe toate câmpurile de luptă deosebit de însemnate întâmplări după cari vor începe îndată tratativele de pace.

Un congres la București. Un congres extraordinar al studenților a fost organizat la București în sala Ateneului. Congresul a fost deschis printr'un parastas celebrat la Biserica Albă pentru odihna sufletelor românilor căzuți în timpul războiului. La acest congres au luat cuvântul d-nii: dr. Ioan Cantacuzino, dr. Toma Ionescu, Găvănoescu, Delavrancea, Octavian Goga, Emanuil Antonescu etc.

Revoluționarul Casement a fost pânzurat. După cum află „Central News” din Londra. La aceasta execuție, a fost oprită intrarea publicului, care stătea în grupuri mari în fața închisorii din Pentonville.

La Londra au sosit știri, că cu prilejul spânzurării șefului răsculașilor Irlandezi Casement s'au produs mari turburări în Irlanda. În deosebire la Dublin s'au produs lupte sângeroase de stradă. În toate bisericile din Irlanda s'au oficiat câte un serviciu divin pentru odihna sufletului lui Casement. Când credincioșii au părăsit bisericile au găsit străzile ocupate de trupe. Se crede, că generalul englez Maxwell cu putere dictatorială a rămas stăpân peste situație.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul: „Tipografia Poporului”

Bucate,

în orice măsură cumpără dela orice stație de tren, cu prețurile maxime stabilite: I. Iohanu Kell Sibiu.

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1.80
„ Rusiei cu Galiția 1.20
„ Franței cu Belgia 1.20
„ Țărilor balcanice 1.20
Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului”
Pentru portu recomandat este a se adăuga 35 banl deosebit.

Centrula de lână oin țările coroaneli ungare,

face de știre, că loc de adunat lână în orice cantitate fie cât de mică și de orice sortă, pentru vânzători e Dl Iakob Löwy Fleischergasse Nr. 3 II. 4 în Sibiu (Nagyszeben).

O fabrică de soda

(apă gazoasă) și de limonadă aproape nouă, complet aranjată; precum și 600 sticle pentru soda și 400 sticle pentru limonadă, să află de vânzare la Dumitru Băiță Szekelys (Szeben m)

S'a pierdut

c bivoliță de 4 ani. Cel-ce o va găsi va fi răsplătit bine. Georg Lie-rencz, Grosau 31.

Anunț.

Fete harnice și muncitoare se primesc în fabrica pentru lumini de stearină, Saggasse 27.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acții în Steinbruch

recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.

Telefon 147.

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții,

având un gust plin de aromă, americană, potrivită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, dimpreună cu zahărul trebuincios pentru ea. Liferază în săculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapira

Export de cafea și teiu în Galația 526.

La compactoria

F. Neuzil, Pământul mic se primesc felite lucrătoare.

Winderea la Grand Magazin

s'a început Luni în 19 Iunie 1916 în toate despărțămintele cu prețurile cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, perdele albituri, creton, modă, umbrele etc.

De vânzare.

O moară cu 2 pietri, site, motor mînat cu gaz, edificiu solid cu 5 odăi de locuit în parter, 2 magazii mari în etaj și cu loc de circa 3 jugăre. Loc potrivit și pentru fabrică de cărămidă, situat lângă gara „Vizakna”. Reflectanții să se adreseze subscrisului. 2450

Leich Ferencz,

1—3 (Vizakna, Alekshérvm.

Econoamă.

La un loc sigur onest se caută o „Econoamă” harnică, onestă mai în etate (fără copii) pentru totdeauna; econoama are să dispună de oarecare sumă, pentru care va fi asigurată îndoit și este a se prezenta neamănat la învoială.

Adresa să o trimită cu o marcă poștală la administrația „Foil Poporului” din Sibiu (Nagyzeben) sub nume de „Econoamă” de unde o va trimite la locul cu norocul.

Aviz.

Petru Suciu născut din Șirla (Világos) caut un loc de via de lucru și pentru grije de vii clase dorește să facă bine să-și scrie Feldgao 8 Sibiu.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. public, că subscrierul primește în lucrare orice pictură în oleu, în special bisericească: iconostase, orice licoane și mărimi lucrare pe pânză, lemn zinc, eventual pe zid păreți) etc. Cruci, prapori întregi, prasnicare etc. Curățiri, reparaturi și renouiri a tot felul de licoane, picturi și iconostase; — tot felul de aurită până la cel mai fin aur veritabil. Cu prețurile cele mai moderate.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală, în Creion (Contte) și în oleu. Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprîjinul On. obște române, semnez

Cu toată stima:

Nicolae Baciu, pictor
Agârbicium, Szászegerbegy (N. k. m.)

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
toamnă și iarnă în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquette și haluză de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pantaloni și „Reglan”, cari se sînt totdeauna în posesie bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, mi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

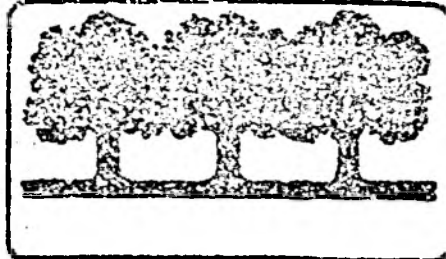
in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

■■■■■

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți carlo cunoscut la orase cât și la sate

124

■■■■■

Că berea noastră e foarte căutăată se poate vedea și de acolo că cam-părătorii se înmulțesc meren

Cea mai bună apă pentru dinți.

a fost la mai multe expoziții internaționale premiată cu cele mai înalte distincțiuni.

500 coroane

plătesc aceleia, care după folosirea apel de dinți alui Bartilla —

art. 22 Gleri — va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,

Wien, X., Goethegasse 7.

Se găsește în toate farmaciile. — Să se ceară pretul dintr-un ap de dinți alui BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimiți cu 7 articole cu cor. 6.50 franco.

Sprîjinii! Industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie”.
Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dăme și bărbați, papuci de casă 8.50

Ghete cu ang din piele crepată Kr. 25—50

Prețul după cursul zilnic

1500 părechi de bococci

cu prețul dela 50 cor până la 70 cor. lucrări din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și miliitari.

Ghete de copii Nr. 20—25 26—28 29—34

K. 9—20 13—20 20—28

Ghete de dame Nr. 35—42 do bărbați Nr. 39—47

K. 25—40 K. 30—60

Cat-log nu dăm afară până după răboiu.

Nu pierdeți ocazia și vă convingați!

Duminică până la 10 ore.

Catalog nu dăm până după răboiu.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălătul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin”.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpli, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălătul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin”.

„Lavosin”ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălătul rufelor. „Lavosinul” e garantat liber de clor. Cu „Lavosin” se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dabia căldișoară), fără osteneală.

„Lavosinul” cruță rufele (nu se mai rupe așa curând) că „Lavosinul” nu conține clor, care, cum se știe mănăncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul” desinfectează rufele și le dă și miros plăcut. Spălătul rufelor cu „Lavosin” e de 3 ori mai ieftină, de cât spălătul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin” costă numai 1 cor. 85 fl. și ajunge pentru spălătul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre întrebuințarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul” e eminent pentru oteluri, spitaturi, sanatorii, internate, aziluri de săraci, casărmi, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

„Lavosinul” curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin” în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania.

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul callor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solventi).

Banca generală de asigurare

societate pe acții, Sibiu—Nagyszeben.

Fondată în anul 1911 de toate băncile române din patrie.

Daune plătite, peste 250.000 Cor.

Reservele asigurațiilor peste 350.000 „

Reserve de capital 50.000 „

Capital acționar 1200.000 „

Contractează asigurări asupra vieții, după toate modalitățile și anume pentru caz de moarte, termin fix, pentru caz de moarte ci de viață, asigurări de zestre, capitaluri de etablar, recte de educațiune, de invaliditate, pentru bătrânețe, asigurări pe depuneri în toate combinațiunile.

Contractează asigurări contra daunelor de foc, furt prin spargere (cirațiune) și primește tot felul de asigurări.

Toate asigurările se pot contracta prin mijlocirea băncilor românești a preoților, învățătorilor și altor bărbați de încredere ai societății din toate comunele, de asemenea și prin: agenturile principale: Arad, Brașov, Lugoj, Vârșeț și în fine direct la:

Direcțiunea societății în SIBIU (NAGYSZEBEN)
(edificiul „ALBINA”)